

Kulturdepartementet

Yttrande över Kulturdepartementets remiss av slutbetänkande Rätt mottagare- Granskning och integritet (SOU 2021:99)

Kommunstyrelsen har i § 179/2022 beslutat att Växjö kommun lämnar följande yttrande över slutbetänkandet:

Yttrande

Växjö kommun instämmer i att det finns ett behov av stöd med att genomföra fördjupade utredningar kring hur en förening eller dess företrädare inom ramen för verksamheten förhåller sig till våldsbejakande extremism och antidemokratiska miljöer, och instämmer i förslaget om att beskriven stödfunktion skulle kunna bistå med ett sådant stöd. Våldsbejakande extremism och antidemokratiska miljöer är inte ett problem enbart på lokal nivå. Det finns därav ett värde i att ha en stödfunktion på nationell nivå som kan bistå kommuner med mindre resurser stöd i att genomföra fördjupade utredningar, så att de inte riskerar att hamna efter i arbetet med att förhindra att medel betalas ut till föreningar med kopplingar till våldsbejakande extremism och antidemokratiska miljöer.

Växjö kommun instämmer att ändamålet, att stöd eller bidrag inte ges till föreningar vars verksamhet har kopplingar till våldsbejakande extremism och antidemokratiska miljöer, står i proportion till den inhämtning och hantering av personuppgifter samt i ändring av offentlighets- och sekretesslagen som är beskriven i utredningen. Men vill samtidigt betona att en inskränkning alltid bör göras i proportion med vad syftet med inskränkningen är, och inte göras i större utsträckning än vad som är nödvändigt i det enskilda fallet.

Växjö kommun instämmer att det finns behov av ett utökat stöd och ser ett särskilt behov av stöd vid återkallelse eller återkrav av stöd och bidrag, i vilka bevisbördan ligger på kommunen. Kommunen har förmåga att fånga upp misstankar om våldsbejakande extremism och antidemokratiska miljöer, men möjligheten till fördjupad utredning begränsas av att det inte alltid finns tillräckliga resurser i form av tid och personal för att göra en fördjupad utredning. I utredningen beskrivs flera exempel på komplexiteten och den

omfattning en utredning kan vara, och visar på den utmaning som kommunen kan stå framför vid en utdragen process.

Växjö kommun instämmer i bedömningen gällande kravprofilen, samt betonar vikten av att stödfunktion även har kunskap gällande regelverk för föreningsstöd och föreningsbidrag för att på ett ändamålsenligt sätt kunna avgöra vilken information som är relevant att ta fram i en fördjupad utredningen.

Växjö kommun instämmer och vill betona att kravet för att begära en fördjupad utredning inte bör vara högre än anledning att anta. Detta för att kommunen dels ska kunna vända sig till stödfunktionen för stöd i utredningsarbetet utan att kommunen själv behöver påbörja en djupare utredning, dels att kommunen ges möjlighet att få stöd i fall som kan anses vara i "gråzon". Men instämmer i att stödfunktionen ska ges möjlighet att avslå en begäran i de fall som omständigheterna inte är av sådan art att en fördjupad utredning är motiverad. Det kan vidare finnas behov av det tydliggöras vad kommunen kan och inte kan förvänta sig av en stödfunktion vid en begäran om fördjupad granskning, och om exempelvis intervjuer mer företrädare från föreningar och platsbesök kan omfattas av en fördjupad utredning.

Att motverka att stöd och bidrag ges till föreningar med koppling till våldsbejakande extremism och andra antidemokratisk miljöer är av intresse på nationell nivå, och instämmer att det inte ska medföra extra kostnader för kommunen att införa en beskriven stödfunktion. Det är svårt att i nuläget avgöra om den ökande kostanden för det allmänna, på en uppskattningsvis årlig kostnad på 28 miljoner kronor, är rimlig.